

ПРЕДЛОЗИ ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ ЗА ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

1

1. Со новиот предлог закон се утврдуваат 3 вида на надзор, и тоа редовен, вонреден и контролен. Предлог законот не регулира што е контролен надзор и што е разликата на овој вид на надзор од другите. Потребно е да се допрецизира што точно претставува контролен надзор и кога ќе се спроведува. Цел на наведеното е да се сведе на минимум ризикот од злоупотреба на овој вид на надзор од страна на вршителот на надзор, а во интерес на сите страни во процесот на надзор.
2. Да се дефинира времетраењето на инспекцискиот надзор и тоа по сектори во зависност од дејноста и просторот каде истата се врши или според работно време на компаниите.
3. Да се до дефинираат одредбите кои утврдуваат планови за спроведување на надзор, во смисла на тоа да се сведе на минимум ризикот од постојан надзор кај исти компании, односно чест надзор кој негативно влијае на работењето на компаниите.
4. Да се утврди строга и прецизна одредба согласно која ќе се почитуваат личните податоци при инспекцискиот надзор и ќе се спроведува реално нивна заштита.
5. Да се утврди одредба согласно која сите инспекторати ќе постапуваат согласно унифицирани подзаконски акти, односно систематизирани на начин кој соодветствува за областа за која се врши надзор, но нема да предизвикува ситуации на различни толкувања, изрекување на различни казни за исти основи итн. во различни градови или региони во Република Македонија.
6. Да се утврди одредба согласно која пред спроведување на инспекциски надзор или во текот на неговото реализирање, субјектите на надзор да може да се обратат за прашања или консултации во врска со нивните права или основите за кои им се врши надзор (е-маил адреса, телефон итн.)
7. Да се утврди и воведи процентуално изрекување на казна односно во ситуација во која при инспекциски надзор се утврди неправилност која е една или повеќе кои немаат влијание врз работењето односно се несразмерно важни и најчесто последица на технички пропуст или превид од човечки фактор, да се изрече опомена. Потоа доколку не се исправи неправилноста и се утврди истата фактичка состојба, тогаш изрекувањето на казната да биде во процентуален размер на неправилноста односно нејзиното мало влијание, а не и констатирање на неправилност која опфаќа цела област (пример – од 10 производи, само на 1 производ нема декларација, казната да

¹ БЕЛЕШКА ЗА УРЕДНИЦИТЕ

„Оваа активност е овозможена со поддршка на американскиот народ преку Агенцијата за меѓународен развој на САД (УСАИД), како дел од Проектот на УСАИД Партнерство за подобра бизнис регулатива, имплементиран од страна на ЕПИ ЦЕНТАР Интернационал и четирите стопански комори. Содржината на документот е заеднички став на стопанските комори: Стопанска комора на Македонија, Стопанска комора за информатички и комуникациски технологии – МАСИТ, Стопанска комора на северозападна Македонија, и Сојуз на стопански комори на Македонија и не ги одразува ставовите на УСАИД, Владата на САД и ЕПИ ЦЕНТАР Интернационал.“

биде пропорционална на пропуст од немање декларација само на 1 производ, не и на 10 производи).

8. Да се измени и прецизира член 77, став 3 кој утврдува дека “Трошоците за вршење на инспекциски надзор, за постапка која е извршена врз основа на лажна иницијатива, ги сноси подносителот”, во случај кој ќе ги поднесе трошоците ако лажната иницијатива е од страна на анонимна пријава, односно истите да не бидат на товар на субјектот на надзор бидејќи истиот веќе претрпел штета со лажната пријава.

9. Врз основа на специфичноста на одредена дејност, одредени сектори, во одредени период компаниите имаат зголемен обем на работа врзан со рок на државни институции (како на пример сметководители) и истите и покрај тоа што се кооперативни сепак се соочуваат со тешкотии кога во тој период се спроведува надзор. Наведеното е случај и во други сектори и се предлага да се воведат можност и право на субјектот на надзор да го одложи истиот со тоа што ќе укаже на причините за одложувањето.

10. Да се измени и прецизира член 80, став 3 кој утврдува дека ако одговорното лице на субјектот на надзорот не биде присутно и во времето определено со писмената покана, инспекторот ќе изврши надзор во присуство на овластено службено или друго лице. Потребно е да се избрише друго лице со цел да се спречат злоупотреби да нерелевантни лица присуствуваат на надзор. Доколку целта на законодавецот е да покрај овластеното службено лице биде присутно и друго релевантно лице, истото точно да се наведе без да се остава простор за злоупотреба.

11. Да се прецизира член 69 кој утврдува оценка за учинок односно точно да се укаже што ќе се оценува и на кој начин. Напоменуваме дека критериум за утврдување на учинок не треба да биде бројот на изрекување казни.

12. Да се прецизира јасно и концизно дека опомената претставува инспекциска мерка, која е задолжителна и примарна во процесот кога се спроведува надзор. Цел на наведеното е вистински да се постигне едукативната улога во спроведувањето на надзорот, како и утврдувањето на нерегуларностите да биде спроведено на квалитет начин врз основа на знаење, стручност и објективност од страна на инспекторите, а не да биде само опција или можност за изрекување на вид на мерка.

13. Член 69, став 1 да се измени и прецизира дека листите на проверка ќе ги опфатат сите прашања од соодветната област за која се спроведува надзор. Со моменталното решение на приоритетни прашања во целост не се исполнува едукативната улога и усогласеноста на компаниите со законските обврски, напротив повторно се остава простор за злоупотреба да инспекторите утврдуваат неправилности врз основи кои не се приоритетни или опфатени во листите за проверка.

14. Листите за проверка да бидат задолжително креирани по сектори и тоа на прецизен и прегледен начин, заедно со систематизирани подзаконски акти. Се ова, задолжително треба да е уредно објавено и достапно на јавноста, а препорачуваме да биде на една интернет страница.

Дополнително, Ви ги проследуваме и следните коментари:

1. Да се допрецизира што претставува Проценката на ризик односно истата да биде по системот на градација и врз основа на карактеристиките на секторите, како и големината и дејноста на компаниите.
2. Предлог новиот Закон за инспекциски надзор да биде во целосна корелација со новиот предлог Закон за прекршоци кој е во постапка на донесување.
3. Предлог новиот Закон за инспекциски надзор да биде во целосна корелација со веќе донесениот Закон за забрана и спречување на вршење на нерегистрирана дејност кој е особено важен да започне реално да се имплементира и допринесе кон намалување на нелојалната конкуренција.
4. Во спроведувањето на законот и инспекцискиот надзор, задолжително да се земат во предвид специфичностите на секој економски сектор, бидејќи истите во голем дел го одредуваат работењето, согласно кое и инспекциските надзори треба да се приспособат.